

SLAG BIJ NIEUWPOORT 12 EN 13 JUNI 1653.

De splinternieuwe Nederlandse vloot lijdt een gevoelige nederlaag.

Na de Driedaagse Zeeslag rustten de Nederlandse admiraliteiten een nieuwe oorlogsvloot uit om de Britse zeemacht het hoofd te bieden. Luitenant-admiraal Maarten Harpertsz Tromp werd wederom als bevelhebber aangewezen, maar zijn aanbevelingen om vooral grotere en beter uitgeruste schepen aan te schaffen werden in de wind geslagen.

In mei 1653 koos Tromp met ruim honderd schepen zee en op 12 juni ontmoette hij ter hoogte van Nieuwpoort de Britse vloot onder leiding van de admiraals George Monk en Richard Deane. Beide zijden beschikten over een zelfde hoeveelheid schepen, maar die van de Britten waren krachtiger en handelbaarder. Toen het gevecht om ongeveer elf uur in de ochtend begon vormden de Engelse schepen een halve maanvormige linie. De Nederlanders probeerden als vanouds om de Engelse schepen te naderen en waar mogelijk te enteren. Alle pogingen daartoe mislukten echter.

De volgende dag bleek dat ook dit keer de bevoorrading van Tromp's schepen te wensen over had gelaten. Diverse schepen raakten zienderogen door hun kruit- en munitievoorraden heen. De Nederlandse gezagvoerders besloten nog één poging te wagen om de Britse schepen te naderen en daarna de aftocht te aanvaarden.

De Slag bij Nieuwpoort Battle of North Foreland.

Tijdens het naderen van de Engelse schepen, die nog steeds de linie formatie handhaafden, ontstond echter een windstilte. Verscheidene Nederlandse bodems raakten hierdoor van hun smaldelen afgescheiden en vielen ten prooi aan de Britse overmacht. Tromp zelf moest zich op een gegeven moment dertien tegenstanders van het lijf houden.

Slechts door koelbloedig ingrijpen van vice-admiraal Witte de With en commandeur Michiel de Ruyter wist Tromp het Nederlandse kamp te bereiken. Kort daarop zag hij zich genoodzaakt de terugtocht te aanvaarden. In de Nederlandse gelederen brak op sommige plaatsen wanorde uit. De Engelsen maakten hiervan gebruik en veroverden drie schepen.

De Slag bij Nieuwpoort was een Engelse overwinning, hoewel de Britten het verlies van één van hun bevelhebbers, Richard Deane (1610-1653), te betreuren hadden. Na afloop van de strijd zagen de Engelsen kans om met succes de Hollandse en Zeeuwse havens te blokkeren waardoor de Nederlandse handel voor enkele maanden stil kwam te liggen.

Opvallend was dat tijdens deze slag de Britten vast hielden aan het strijden in linieverband. Later zou deze tactiek bij het voeren van grootschalige zeegevechten tot standaard verheven worden.

